

Vattenfall AB

Staff Function Communications
Public & Regulatory Affairs Sweden
169 92 Stockholm

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remiss@regeringskansliet.se

Datum:
2025-10-17

Kontakt: Filippa Bruzell
E-mail: filippa.bruzell@vattenfall.com

Telefon: 0702762613

Diarienummer: KN2025/01305

Remissvar avseende Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner

Vattenfall är ett ledande energiföretag på den europeiska marknaden som i mer än 100 år elektrifierat industrier, levererat energi till människors hem och moderniserat vårt sätt att leva genom innovation och samarbete. Vi arbetar för en framtid där det är möjligt för alla att leva fossilfritt och vi ser bortom vår egen bransch för att ta reda på var vi verkligen kan göra skillnad. Tillsammans med våra samarbetspartner tar vi på oss ansvaret för att hitta nya och hållbara sätt att elektrifiera transporter och industri. Vattenfall ägs av svenska staten.

I promemorian föreslås ändringar i strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen (2018:506), lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter och lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Förslagen riktar sig till verksamheter som omfattas av tillståndskrav eller anmälningsplikt.

Inom Vattenfall AB (Vattenfall) ingår bland annat de kärntekniska tillståndshavarna Ringhals AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, Svensk Kärnbränslehantering AB, AB Svafo samt Ågestaverket. Vattenfall upptas inte som remissinstans enligt missiv till KN2025/01305. Vattenfall anser att det som ägarbolag till tillståndspliktiga verksamheter är rimligt att vara remissinstans till remitteringar som riktar sig till verksamheter som omfattas av tillståndskrav eller anmälningsplikt. Vattenfall har dessutom tydligt kommunicerat intentionen att investera i ny kärnkraft på Väröhalvön varför ändringar i författning som rör kärnkraftreaktorer är väsentliga för Vattenfall.

Vattenfalls noterar att inte heller tillståndshavaren AB Svafo finns med som remissinstans enligt missiv till KN2025/01305. Vattenfall anser att det är rimligt att alla svenska kärntekniska tillståndshavare är remissinstanser för remitteringar som rör verksamheter med strålning.

Vattenfalls kommentarer på strålskyddslagen, strålskyddsförordningen och finansieringslagen

Vattenfall delar de preciserade synpunkter om ändringar i strålskyddslagen (2018:396) och strålskyddsförordningen (2018:506) som lämnas av tillståndshavarna inom Vattenfallkoncernen.

Vattenfall avstyrker förslaget om ändring i 21 och 26 §§ lagen om finansiering av kärntekniska restprodukter (hädanefter "Finansieringslagen") samt tillägget i 24 a § Finansieringslagen. Vattenfalls uppfattning är att Finansieringslagen redan i dag ger utrymme för myndigheterna att agera på det sätt som de föreslagna ändringarna i de angivna paragraferna ger uttryck för.

Vattenfalls kommentarer på regelverk om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

I fråga om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor önskar Vattenfall framföra generella synpunkter på regelverket.

Vattenfall anser att det finns en diskrepans mellan 30 § lag (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (LRO) och 4-5 §§ förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor, när det kommer till flexibiliteten att välja mellan ansvarsförsäkring och annan ekonomisk säkerhet.

Enligt 30 § LRO ska en innehavare av en svensk anläggning ha en ansvarsförsäkring eller se till att annan ekonomisk säkerhet ställs som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt lagen upp till ett belopp som motsvarar 700 miljoner euro, eller om anläggningen är en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi, motsvarar 1 200 miljoner euro.

Enligt 4 § förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor ska en anläggningshavare med en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi upp till ett belopp som motsvarar 1 200 miljoner euro i den utsträckning som är möjligt ha en sådan ansvarsförsäkring som avses i 30 § LRO.

Enligt 5 § förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor ska en anläggningshavare utan en kärnkraftsreaktor i drift i den utsträckning som är möjligt ha en sådan ansvarsförsäkring som avses i 30 § LRO upp till ett belopp som motsvarar 700 miljoner euro eller det lägre belopp som har beslutats enligt 31 § samma lag.

Vattenfall uppfattar att lagbestämmelsen ger anläggningshavaren en uttrycklig valmöjlighet genom formuleringen "ha en ansvarsförsäkring eller se till att annan ekonomisk säkerhet ställs". Detta innebär att anläggningshavaren kan välja att uppfylla säkerhetskravet antingen genom (i) en ansvarsförsäkring, eller (ii) annan ekonomisk säkerhet.

Förordningsbestämmelserna föreskriver däremot att anläggningshavaren "i den utsträckning som är möjligt" ska ha en ansvarsförsäkring. Denna formulering innebär en primär skyldighet att teckna försäkring. Enligt 6 § förordningen gäller att om en ansvarsförsäkring inte gäller för vissa radiologiska skador ska anläggningshavaren se till att den eller de kompletterande säkerheter ställs som behövs för att täcka det ersättningsansvaret. Detta innebär att annan ekonomisk säkerhet enligt förordningen primärt är avsedd som ett komplement till försäkring, inte som ett fullständigt alternativ.

30 § lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor ger en klar valmöjlighet mellan två likvärdiga alternativ – ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet. 4-5 §§ förordningen (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor etablerar en hierarki där ansvarsförsäkring är det primära alternativet ("i den utsträckning som är möjligt"), och 6 § förordningen anger att annan säkerhet främst ska användas som komplement när försäkringen inte täcker vissa radiologiska skador.

Med utgångspunkt i den identifierade diskrepansen mellan 30 § lag (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor och 4-5 §§ förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor föreslås en omformulering av 4-5 §§ förordningen för att harmonisera förordningstexten med vad som följer av lagens valmöjlighet.

Föreslag till ny lydelse av 4 § förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor:

"En anläggningshavare med en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi ska ha en ansvarsförsäkring eller se till att annan ekonomisk säkerhet ställs upp till ett belopp som motsvarar 1 200 miljoner euro i den utsträckning som är möjligt ha en sådan ansvarsförsäkring som avses i enlighet med 30 § lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Om en försäkring inte gäller för vissa radiologiska skador, ska det framgå av försäkringen."

Föreslag till ny lydelse av 5 § förordning (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor:

"En anläggningshavare utan en kärnkraftsreaktor i drift ska ~~i den utsträckning som är möjligt~~ ha en ansvarsförsäkring eller se till att annan ekonomisk säkerhet ställs upp till ett belopp som motsvarar 700 miljoner euro eller det lägre belopp som har beslutats enligt 31 § samma lag.

Om en försäkring inte gäller för vissa radiologiska skador, ska det framgå av försäkringen."

Slutligen och med anledning av Vattenfalls avsikt att investera i ny kärnkraft på Väröhalvön och valet av Små Modulära Reaktorer (SMR) önskar Vattenfall uppmärksamma ytterligare behov av anpassningar i LRO för att möjliggöra ny kärnkraft. Nuvarande lagstiftning fastställer att det ska ställas en säkerhet om 1 200 miljoner EUR för en kärnkraftsreaktor i drift, se LRO 30 §, p. 2. Sverige är därmed ett av de länder i Europa som kräver ett av de högsta beloppen för säkerheter gällande skador på tredje man. Anläggningsinnehavaren har därtill ett obegränsat ansvar för skador på tredje man. Vattenfall anser att, som en del i att möjliggöra ny kärnkraft, behöver beloppet för säkerhet i LRO 30 § p. 2 sänkas för reaktorer i drift samt anpassas till nya modeller av reaktorer.

Med vänlig hälsning

Vattenfall AB

Anja Alemdar
Chef Public & Regulatory Affairs Sweden